

E W A L U A C J A

Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Grunwald na lata 2012-2016

za 2015 rok

I. WSTĘP

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Grunwald na lata 2012-2016 stanowi strategię działania na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie, ograniczania rozmiaru przemocy w rodzinie, poprawy bezpieczeństwa rodzin oraz minimalizacji szkód spowodowanych stosowaniem przemocy. Zatwierdzony został Uchwałą Nr XVII/103/2012 Rady Gminy Grunwald z siedzibą w Gierzwałdzie z dnia 11 maja 2012r.

Celem Programu jest wypracowanie sprawnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomocy osobom i rodzinom doznającym przemocy. Jego osiągnięcie możliwe jest tylko przy współpracy przedstawicieli wszystkich służb i instytucji, które zobowiązane są do działań na rzecz profilaktyki w powyższym zakresie. Przy wdrażaniu Programu w 2015r. uczestniczyli przede wszystkim pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Grunwald, Posterunku Policji w Stębarku, Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla Ofiar przemocy w Rodzinie, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówek oświatowych, ochrony zdrowia i wymiaru sprawiedliwości.

II. REALIZACJA DZIAŁAŃ ZAWARTYCH W PROGRAMIE w 2015r.

1. Specjaliści pracujący na terenie gminy oraz dostępność do tych specjalistów.

Na terenie Gminy Grunwald funkcjonuje Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie z siedzibą w Gminnym Ośrodku Kultury w Gierzwałdzie. W Punkcie w 2015r. zatrudnionych było trzech specjalistów

Tabela 1. Liczba specjalistów pracujących na terenie Gminy Grunwald w 2015r.

Specjaliści	Liczba	Ilość świadczonych porad m-cznie
	L	L
Psycholog	1	12 h
Terapeuta do spraw uzależnień	1	12 h

Specjalista do pracy z rodziną w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1	16 h
--	---	------

Źródło: dane Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gierzwaldzie

Z powyższej tabeli wynika, że na terenie Gminy Grunwald w 2015r. pomocy udzielało 3 specjalistów: psycholog, terapeuta do spraw uzależnień, specjalista do pracy z rodziną w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Specjaliści przyjmują w określone dni tygodnia w wyznaczonych godzinach:

- Psycholog: wtorek w godz. 8⁰⁰–11⁰⁰ (od 01.01.2016r. nie przyjmuje)
- Terapeuta do spraw uzależnień: *poniedziałek* w godz. 15³⁰ - 18³⁰
- Specjalista do pracy z rodziną w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie: *środa* godz. 11⁰⁰–15⁰⁰

2. Korzystanie ze specjalistycznego poradnictwa w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w Gierzwaldzie.

Tabela 2. Liczba osób korzystających ze specjalistycznego poradnictwa w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w Gierzwaldzie w 2015r.

Specjalista	L
Psycholog	40
Terapeuta do spraw uzależnień	35
Specjalista do pracy z rodziną w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	46

Źródło: dane Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gierzwaldzie

Powyższe dane ukazują, że w 2015r. z pomocy psychologa skorzystało 40 osób, z pomocy terapeuty do spraw uzależnień 35 osób, a z pomocy specjalisty do pracy z rodziną w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie 46 osób. Osoby doświadczające przemocy ze strony swoich mężów, partnerów miały możliwość uczestniczenia w grupowych i indywidualnych spotkaniach z psychologiem. Sprawcy przemocy nadużywający alkoholu kierowani są do terapeuty uzależnień. Ofiary i sprawcy przemocy uczestniczą również

w indywidualnych spotkaniach ze specjalistą do pracy z rodziną w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Korzystanie z pomocy GOPS ze względu na problem przemocy rodzinie.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej Grunwald służą pomocą rodzinom dotkniętym przemocą.

Tabela 3. Liczba osób korzystających z pomocy GOPS ze względu na problem przemocy w 2015r.

Forma pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
	L	L
Pomoc materialna	17	62
Praca socjalna	26	91

Źródło: dane GOPS Grunwald

Z powyższej tabeli wynika, że w 2015r. GOPS Grunwald ze względu na problem przemocy udzielił pomocy materialnej 17 rodzinom (62 osób w tych rodzinach). Pracą socjalną natomiast zostało objętych 26 rodzin (91 osób w tych rodzinach).

4. Zajęcia socjoterapeutyczne w świetlicach

W 2015r. w świetlicach wiejskich nie organizowano zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży, organizowane były zajęcia opiekuńczo-wychowawcze. Zajęcia socjoterapeutyczne natomiast odbywały się w Gimnazjum w Stębarku. Z porad i konsultacji socjoterapeuty korzystają zarówno uczniowie jak i rodzice. Pomoc uczniom obejmuje:

- indywidualną pracę z uczniem w związku z kryzysami osobistymi, przemocą i innymi trudnymi sytuacjami w rodzinie, problemami w nauce i w szkole (wymagających wsparcia, zrozumienia, akceptacji, uznania)
- spotkania z zespołami klasowymi obejmują psychoedukację i zajęcia profilaktyczne.

Główne cele pracy socjoterapeuty:

- Działania ukierunkowane na wyeliminowanie przyczyn i przejawów utrwalonych zaburzeń zachowania uczniów
- Wspieranie osobistego i społecznego rozwoju młodzieży
- Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom

5. Jednostki, instytucje, służby i organizacje pozarządowe współpracujące ze sobą w zakresie zjawiska przemocy.

Na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie działają następujące instytucje, jednostki, służby:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Grunwald
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Centrum Medyczne „GRUNWALD” z siedzibą w Gierzwałdzie i w Stębarku
- Gimnazjum w Stębarku
- Szkoła Podstawowa w Gierzwałdzie
- Szkoła Podstawowa w Szczepankowie
- Szkoła Podstawowa w Mielnie
- Szkoła Podstawowa we Frygnowie
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Dylewie
- Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej
- Szkoły średnie

Od 1 lipca 2011r. na terenie gminy Grunwald funkcjonuje **Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**, powołany Zarządzeniem Wójta Gminy Grunwald Nr 27/2011 z dnia 1 lipca 2011r., w którym określony został skład osobowy Zespołu oraz rodzaj instytucji reprezentowanych przez poszczególne osoby. Zespół liczy 17 osób. W jego skład wchodzi przedstawiciele: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Grunwald, Posterunku Policji w Stębarku, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Oświaty, Ochrony Zdrowia oraz Sądu Rejonowego w Ostródzie.

Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest **Pani Agnieszka Skorupska** – Kierownik GOPS, Zastępcą jest

Pani Marzena Jabłonowska – Specjalista do pracy z rodziną w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Sekretarzem jest **Wioletta Sokół** – Pracownik socjalny.

Obsługę organizacyjno - techniczną Zespołu zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Siedziba Zespołu mieści się w GOPS: Gierzwałd 7, 14-107 Gierzwałd.

6. Zwiększanie kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Osoby zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie na terenie Gminy Grunwald starają się podnosić swoje kwalifikacje zawodowe.

Tabela 4. Liczba odbytych szkoleń, warsztatów i specjalizacji w zakresie przemocy w 2015r.

Rodzaj szkolenia	Liczba przeszkolonych osób
Przeciwdziałanie Przemocy w Rodzinie „Niebieska Karta” – działanie interdyscyplinarne	14
RAZEM BEZPIECZNIEJ – „uczyć, informować, zapobiegać. Otwarte szkoły – otwarte jednostki policji”	10
„Dziecko jako ofiara przemocy w rodzinie” – Konferencja Wojewódzka	6
Stosowanie narzędzi szacowania ryzyka w procedurze „NK”	2
Realizacja procedury „Niebieskie Karty”	2
„Podstawy interwencji kryzysowej” CONCEPTA Robert Smyrzyński	1
Pomoc psychologiczna i interwencja kryzysowa Instytut Psychologii Zdrowia PTP w Warszawie	1
„Cyberprzemoc i zagrożenie terroryzmem” – Szkolenie Rady Pedagogicznej psycholog policyjny P. Doliński	13
„Bezpieczeństwo w internecie” – ODN Olsztyn Szkolenie Rady Pedagogicznej	15

Instruktaż udzielany na bieżąco dzielnicowym podczas przydzielania dokumentacji dotyczących „NK”	2
--	---

Źródło: dane Instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Grunwald

Powyższa tabela ukazuje, że w 2015r. członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Roboczych zwiększali swoje kompetencje po przez udział w specjalizacjach, studiach, konferencjach i szkoleniach w zakresie przemocy. W czerwcu 2015r. w GOK Gierzwałd zorganizowane zostało wewnętrzne szkolenie pt. „Przeciwdziałanie Przemocy w Rodzinie – działania interdyscyplinarne” przeprowadzone przez Fundację Centrum Rozwoju Rodziny „PROGRESJA”. W szkoleniu wzięło udział 14 osób. Program szkolenia obejmował:

- Portret psychologiczny osoby dorosłej doznającej przemocy w rodzinie
- Indywidualny Plan Pomocy dla osoby pokrzywdzonej
- Praca ze sprawcą przemocy w rodzinie – motywacja do zmiany

7. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” przez poszczególne instytucje

Tabela 5. Liczba założonych „Niebieskich Kart” przez poszczególne instytucje w 2015r.

Instytucja	L	%
Policja	28	100
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	0	0
Oświata	0	0
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0
Ochrona zdrowia	0	0
Razem	28	100

Dane: GOPS Grunwald

Z powyższej tabeli wynika, że w roku 2015r. zostało sporządzonych 28 formularzy „Niebieska Karta – A”, w tym wszczynających procedurę „Niebieskie Karty” – 24. Dla porównania w 2014r. sporządzono 11 „NK”. Podmiotem wszczynającym procedurę we wszystkich przypadkach była Policja. Do wszystkich „Niebieskich Kart” zostały powołane Grupy Robocze.

8. Interwencje Policji związane z przemocą domową

Tabela 6. Liczba interwencji Policji związanych z przemocą domową w 2015r.

Interwencje Policji	L	%
Interwencje domowe ogółem	17	100
w tym z wykorzystaniem procedury „Niebieskie Karty”	11	65

Źródło: dane Posterunku Policji w Stębarku

Uzyskane dane ukazują, iż w 2015r. było 17 interwencji Policji związanych z przemocą domową, w wyniku których zostało założonych 11 „Niebieskich Kart”. Policja przeprowadziła 11 postępowań przygotowawczych z art. 207 Kodeksu Karnego wobec sprawców przemocy. Osoby doświadczające przemocy często boją się składać zawiadomienia o znęcaniu z obawy przed osadzeniem w Zakładzie Karnym sprawcy przemocy, który w większości przypadków jest jedynym żywicielem rodziny.

9. Spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych

Tabela 7. Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Grup Roboczych w 2015r.

Spotkania	L
Zespołu Interdyscyplinarnego	4
Grup Roboczych	73

Źródło: dane GOPS Grunwald

Uzyskane dane ukazują, że w 2015r. odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, z których sporządzono listy obecności oraz protokoły. Podczas posiedzeń Zespołu rozmawiano na temat zjawiska przemocy na terenie Gminy Grunwald, omawiano akty prawne według których podejmowane są działania na rzecz przeciwdziałania przemocy. Omawiano również zadania jakie spoczywają na członkach Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych. Członkowie Zespołu wymieniali się informacjami, zajmowali się profilaktyką oraz rozpowszechnianiem wiedzy

na temat przemocy w gminie. Omawiano możliwości udzielenia pomocy oraz wsparcia osobom i rodzinom doświadczającym przemocy.

W 2015r. odbyły się 73 spotkania Grup Roboczych powołanych w ramach procedury „Niebieskie Karty” w celu udzielenia pomocy osobom doświadczającym przemocy. Członkowie Grup Roboczych sporządzali diagnozę, informowali ofiary przemocy o przysługujących im prawach oraz formach pomocy, opracowywali i realizowali indywidualny plan pomocy. Z każdego spotkania sporządzono listę obecności oraz protokół, wypełniane również były formularze „Niebieskiej Karty C i D”. Sprawców przemocy informowano o możliwości uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie. Pomimo wcześniejszego zadeklarowania chęci uczestnictwa w takim programie, żaden sprawca przemocy nie wziął w nim udziału. Główną przyczyną jest utrudniony dojazd do miejsca realizacji programu, gdyż spotkania odbywają się w soboty w Ostródzie.

10. Warsztaty i zajęcia profilaktyczno-edukacyjne zorganizowane na terenie gminy dla rodzin, w szczególności rodziców

Tabela 8. Warsztaty i zajęcia profilaktyczno-edukacyjne zorganizowane na terenie gminy dla rodzin w 2015r

Lp	Warsztaty, zajęcia profilaktyczno-edukacyjne	Okres realizacji	Miejsca działań	Organizator	Uczestnicy
1	Spotkanie profilaktyczno-edukacyjne „Przemoc w rodzinie, a odpowiedzialne wychowanie dzieci”	Maj 2015r.	Świetlica wiejska w Grunwaldzie	Specjalista do pracy z rodziną w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	mieszkańcy Grunwaldu (17 osób)
2	Przemoc w rodzinie Nie bądź obojętny! Reaguj!	Styczeń-czerwiec 2015r.	Gimnazjum w Stębarku	Socjoterapeuta	Uczniowie kl. I (36 osób)
3	Przemoc w rodzinie skala zjawiska w naszym otoczeniu - ankieta	Marzec 2015r.	Gimnazjum w Stębarku	Socjoterapeuta	Uczniowie kl. III (54 osoby)

4	Przemoc w rodzinie – rodzaje i formy, konsekwencje. Co jest przemocą?	Luty-kwiecień 2015r.	Gimnazjum w Stębarku	Socjoterapeuta	Uczniowie kl. II (52 osoby)
5	Jak uniknąć presji seksualnej?	Czerwiec 2015r.	Gimnazjum w Stębarku	Socjoterapeuta	Uczniowie kl. II i III (83 osoby)
6	Lekcja wychowawcza „Cyberprzemoc”	Czerwiec wrzesień 2015r.	Gimnazjum w Stębarku	Pedagog	Uczniowie kl. I i III (46 osób)
7	Nie pal przy mnie proszę – profilaktyka nikotynowa	Styczeń-czerwiec 2015r.	Szkoła Podstawowa we Frygnowie Szkoła Podstawowa w Mielnie	Pedagog	Uczniowie kl. III (39 osób)
8	Znajdź właściwe rozwiązanie – profilaktyka tytoniowa	Styczeń-marzec 2015r.	Szkoła Podstawowa we Frygnowie	Pedagog	Uczniowie kl. VI (9 osób)
9	Fantastyczne możliwości - profilaktyka	Kwiecień-czerwiec 2015r.	Szkoła Podstawowa we Frygnowie	Pedagog	Uczniowie kl. VI (9 osób)
10	Jaś i Małgosia na tropie – profilaktyka alkoholowa	Marzec-kwiecień 2015r.	Szkoła Podstawowa we Frygnowie	Nauczyciel	Uczniowie kl. V (14 osób)
11	Dzień Rodziny – Festyn Rodzinny połączony z Dniem Rodzica	Czerwiec 2015r.	Szkoła Podstawowa we Frygnowie	Nauczyciele SP Frygnowo i rodzice	ok. 50 osób
12	Zajęcia profilaktyczne nt. konsekwencji stosowania przemocy przez młodzież (funkcjonariusz Powiatowej Policji)	Styczeń 2015r.	Szkoła Podstawowa we Frygnowie	Pedagog	Uczniowie kl. IV-VI (40 osób)
13	„Jak radzić sobie w sytuacjach niebezpiecznych w domu i poza” - spotkanie z	Maj 2015r.	Szkoła Podstawowa we Frygnowie	Pedagog	Uczniowie kl. IV (18 osób)

	funkcjonariuszem PSP w Ostródzie				
14	„Bezpieczne wakacje” – spotkanie z policjantem	Czerwiec 2015r.	Szkoła Podstawowa we Frygnowie	Pedagog	Uczniowie kl. 0-III (40 osób)
15	„Strach ma wielkie oczy” – spektakl Profilaktyka uzależnień	1 spektakl	Szkoła Podstawowa we Frygnowie	Pedagog Grupa z Torunia	Uczniowie SP Frygnowo (110 osób)
16	Zajęcia profilaktyczne „Cukierki”	Styczeń-czerwiec 2015r.	Szkoła Podstawowa w Mielnie Szkoła Podstawowa w Gierzwałdzie	Pedagog	Uczniowie kl. II-III (63 osoby)
17	Program profilaktyczny „Przemocy wobec dziecka – stop”	Październik-listopad 2015r.	Szkoła Podstawowa w Gierzwałdzie	Pedagog	Uczniowie kl. III (21 uczniów)
18	Program profilaktyczny „Czyste powietrze wokół nas”	Maj-czerwiec 2015r.	Szkoła Podstawowa w Gierzwałdzie	Nauczyciele	Uczniowie kl. 0 (34 osoby)
19	„Tak czy nie”	Kwiecień-czerwiec 2015r.	Szkoła Podstawowa w Mielnie	Nauczyciel	Uczniowie kl. VI (12 osób)
20	Magiczne kryształy	Kwiecień-Maj 2015r.	Szkoła Podstawowa w Szczepankowie	Pedagog	Uczniowie kl. IV (19 osób)
21	Domowi Detektywi	Kwiecień-maj 2015r.	Szkoła Podstawowa w Szczepankowie	Pedagog Nauczyciele	Uczniowie kl. V (20 osób)
22	Fantastyczne Możliwości	Maj-czerwiec 2015r.	Szkoła Podstawowa w Szczepankowie	Pedagog	Uczniowie kl. VI (18 osób)
23	Śniadanie daje moc	Styczeń-czerwiec 2015r.	Szkoła Podstawowa w Szczepankowie	Pedagog Nauczyciele	Uczniowie kl. 0-VI (142 osoby)

24	Trzymaj formę	Styczeń-czerwiec 2015r.	Szkoła Podstawowa w Szczepankowie	Pedagog	Uczniowie kl. V-VI (38 osób)
25	Konkurs plastyczny „Rodzina drogowskazem życia”	Maj 2015r.	Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Uczniowie wszystkich szkół z terenu gminy Grunwald
26	Gminny Dzień Dziecka pod hasłem „Zdrowe odżywianie”	Czerwiec 2015r.	SP Gierzwałd	GKRPA	Uczniowie Szkół Podstawowych z terenu Gminy + Rodzice (ok. 100 osób)

Źródło: dane Instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Grunwald

W związku z potrzebą uwrażliwienia środowiska lokalnego na przemoc w najbliższym otoczeniu w 2015r. na terenie Gminy Grunwald były organizowane warsztaty i zajęcia profilaktyczno-edukacyjne dla rodzin. W świetlicy wiejskiej w Grunwaldzie zorganizowane zostało spotkanie „Przemoc w rodzinie a odpowiedzialne wychowanie dzieci”. Jak każdego roku zorganizowany został konkurs plastyczny dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjum i przedszkoli z terenu Gminy pod hasłem „Budujemy świat bez łez”. W drodze eliminacji komisja wybiera najlepsze prace, które zostają nagrodzone, pozostałe osoby otrzymują nagrody pocieszenia. Laureatom konkursu nagrody wręcza Wójt Gminy Grunwald podczas Gminnego Dnia Dziecka, w którym biorą udział uczniowie wszystkich szkół podstawowych i ich rodzice. Ponadto w szkołach na terenie gminy Grunwald prowadzone były warsztaty i zajęcia profilaktyczno-edukacyjne dla dzieci oraz ich rodziców.

Znaczący wkład w działania profilaktyczne wobec dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie mają również świetlice wiejskie. Rozwinęły swoją działalność na rzecz wspierania różnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież oraz aktywizacji społecznej mieszkańców. W ramach działań prowadzone są zajęcia edukacyjne, integracyjne, sportowe. Ponadto organizowane są liczne imprezy okolicznościowe m.in. Dzień Dziecka, Pożegnanie Wakacji, Halloween, spotkania wigilijne, bale karnawałowe. Większość działań odbywa się dzięki wspólnej pracy dzieci i młodzieży.

Świetlice stały się fundamentem odkrywania i pobudzania potencjału tkwiącego w mieszkańcach a także podstawą rozwiązywania problemów społecznych w tym przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

11. Desygnowane środki przez samorząd lokalny na działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

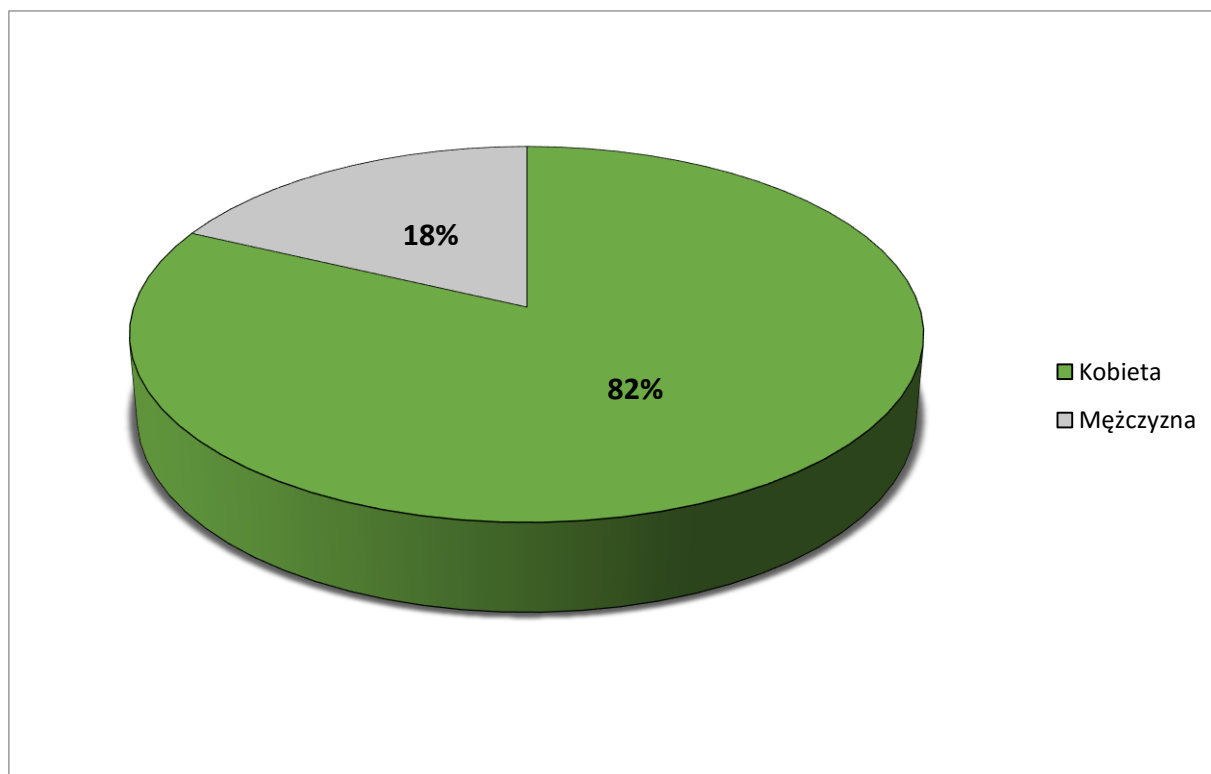
Wydatki na podejmowane działania w ramach realizacji Programu związane z osiągnięciem wyznaczonych celów finansowane są ze środków własnych Gminy (Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych). W 2015r. środki przeznaczono na opłacenie szkoleń, zapewnienie obsługi organizacyjno-technicznej Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych oraz na promocje działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy.

Analiza wyników badań ankietowych

Próbę reprezentatywną stanowią przedstawiciele mieszkańców Gminy Grunwald. Badaniami zostało objętych 50 osób zamieszkujących na terenie Gminy Grunwald.

Na początek zaprezentowane zostaną dane, w formie wykresu, przedstawiające zróżnicowanie płciowe wśród respondentów.

Wykres 1. Płeć respondentów



Źródło: badania własne

Jak obrazuje powyższy wykres w próbie reprezentacyjnej znalazło się 41 Kobiet, co stanowi 82% ogółu badanych i 9 Mężczyzn, co stanowi 18% ogółu respondentów.

Kolejną cechą charakteryzującą badanych był wiek. Podział badanych ze względu na wiek ukazuje poniższa tabela.

Tabela 9. Wiek respondentów

Wiek	L	%
poniżej 18 lat	18	36
19-25 lat	2	4
26-35 lat	14	28
36-45 lat	9	18
46-55 lat	6	12
56-65 lat	0	0
powyżej 65 lat	1	2
Razem	50	100

Źródło: badania własne

Z wykresu wynika, iż w badaniach wzięło udział najwięcej osób młodych, poniżej 18 roku życia, stanowili oni 36% ogółu próby reprezentacyjnej. Na drugim miejscu znalazły się osoby w przedziale wiekowym 26-35 lat (28%). W badaniach nie wzięły udziału osoby w wieku 56-65 lat.

Inną cechą, wyrażającą właściwości próby reprezentacyjnej jest wykształcenie badanych. Wyniki obrazuje tabela.

Tabela 10. Wykształcenie respondentów

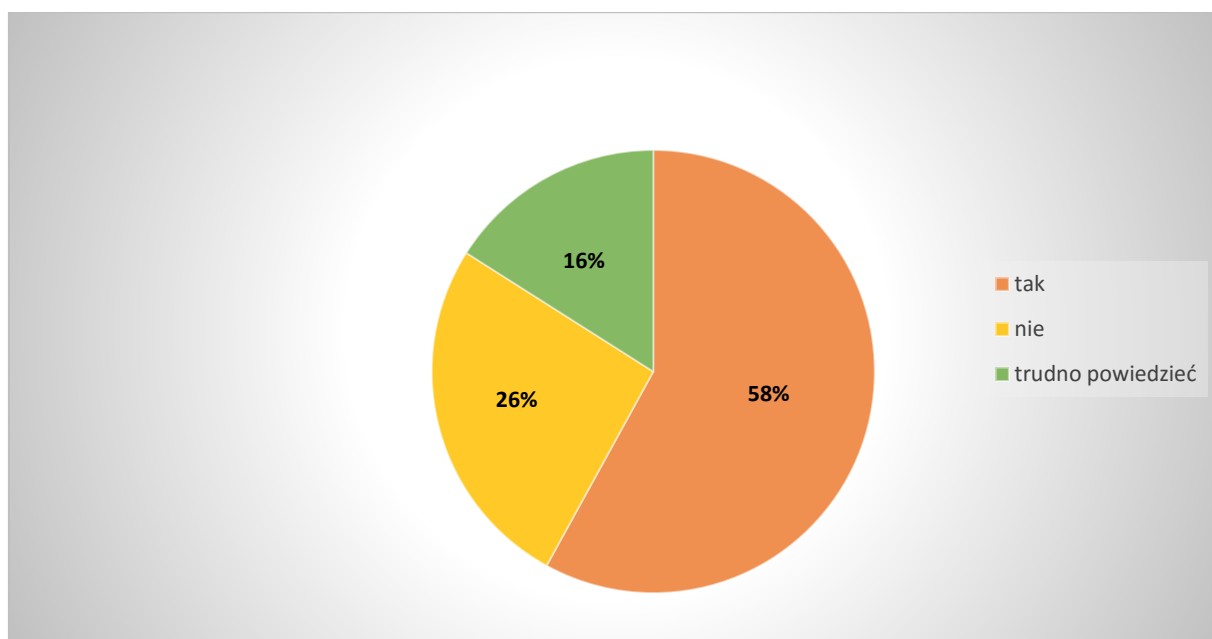
Wykształcenie	L	%
niepełne podstawowe	3	6
podstawowe	23	46
gimnazjalne	2	4
zawodowe	13	26
średnie	6	12
policealne	1	2
wyższe	2	4
Razem	50	100

Źródło: badania własne

W próbie reprezentacyjnej przeważają osoby z wykształceniem podstawowym (46%). Na drugim miejscu znalazły się osoby z wykształceniem zawodowym (26%), a na trzecim osoby z wykształceniem średnim (12%). Najmniejszą liczbę stanowiły osoby z wykształceniem policealnym (2%).

Pierwsze pytanie skierowane w kwestionariuszu ankiety do mieszkańców gminy dotyczyło występowania problemu przemocy w rodzinie, uzyskane wyniki obrazuje poniższy wykres.

Wykres 2. Odpowiedzi na pytanie „Czy w Pana/i gminie występuje problem przemocy w rodzinie?”

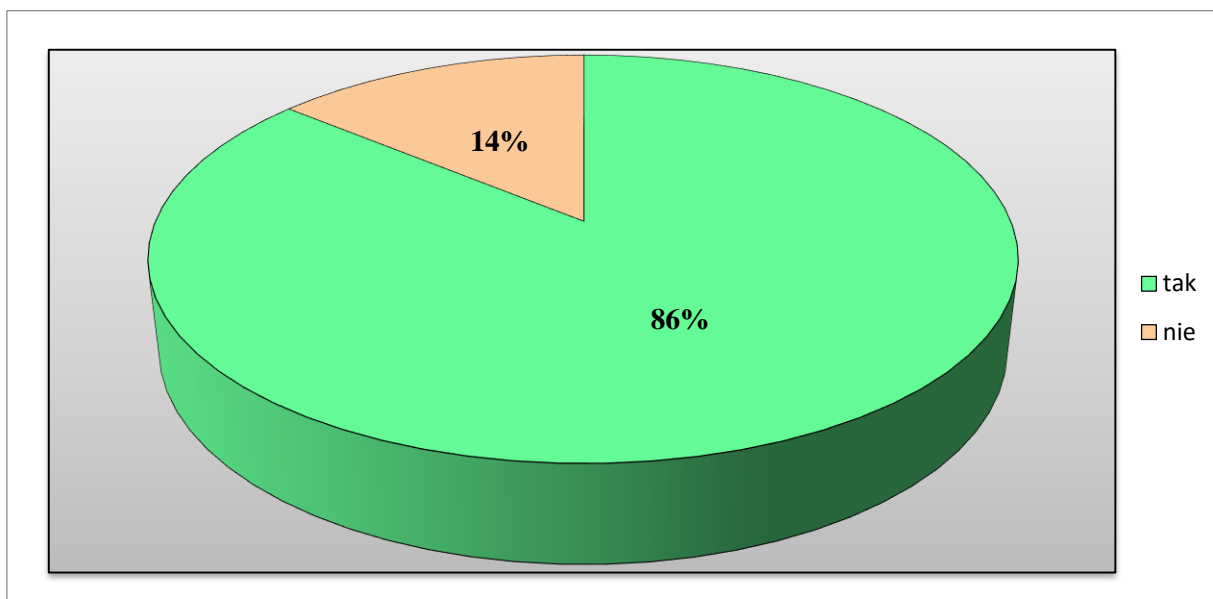


Źródło: badania własne

Przedstawione wyniki badań ukazują, że 58% badanych mieszkańców uważa, że na terenie gminy występuje problem przemocy w rodzinie. Przeciwnego zdania jest 26% respondentów. Natomiast sprecyzowanego zdania nie ma 16% badanych mieszkańców. Porównując uzyskane wyniki można przypuszczać, że trudno określić skalę występowania zjawiska przemocy w rodzinie. Ofiary przemocy wstydzą się bądź boją mówić o tym problemie głośno, dlatego niektórym mieszkańcom może wydawać się, że problem przemocy w rodzinie w ich gminie nie występuje.

Badanych mieszkańców zapytano także, czy mieli dostęp do materiałów informacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie (ulotki, plakaty).

Wykres 3. Odpowiedzi respondentów na pytanie: „Czy miał/a Pan/i dostęp do materiałów informacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie (ulotki, plakaty)?”



Źródło: badania własne

Zaprezentowane wyniki badań ukazują, że większość respondentów (86%) miało dostęp do materiałów informacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie. Dostępu do takich materiałów nie miało zaledwie 14% badanych.

Ponadto osoby, które miały dostęp do materiałów informacyjnych zapytano jak oceniają przydatność tych informacji. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Ocena przydatności informacji zawartych w materiałach informacyjnych (ulotkach, plakatach) według respondentów

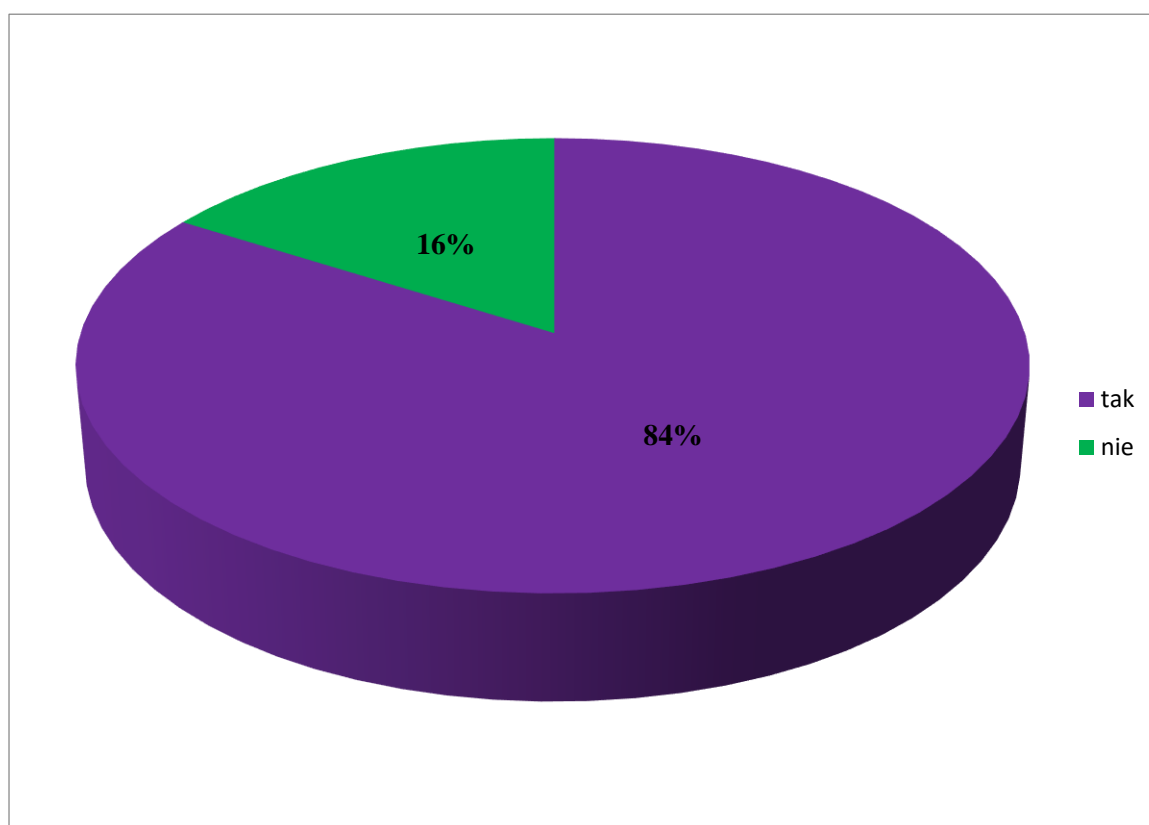
Ocena	L	%
wskazują gdzie można zwrócić się o pomoc	4	9
przydatne, zawierają niezbędne informacje	13	30
dobrze, pozytywnie	5	12
brak odpowiedzi	21	49
Razem	43	100

Źródło: badania własne

Powyższe dane ukazują, iż 30% respondentów uważa, że informacje zawarte w materiałach dotyczących przemocy są „przydatne, zawierają niezbędne informacje”, 12% badanych ocenia je „dobrze, pozytywnie”, 4% twierdzi, że „wskazują gdzie można zwrócić się o pomoc”. 21% respondentów nie udzieliło odpowiedzi.

W badaniach interesowano się również tym czy badani mieszkańcy znają instytucje, organizacje działające na terenie gminy, które zajmują się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Uzyskane wyniki obrazuje poniższy wykres.

Wykres 4. Odpowiedzi respondentów na pytanie: „Czy zna Pan/i instytucje, organizacje działające na terenie gminy, które zajmują się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie?”



Źródło: badania własne

Przedstawione wyniki badań ukazują, że 84% respondentów zna instytucje, organizacje działające na terenie gminy, które zajmują się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, a 16% badanych nie zna takich instytucji. Reasumując można stwierdzić, że większość badanych mieszkańców wie gdzie można się zwrócić o pomoc w przypadku wystąpienia problemu przemocy.

Instytucje, organizacje działające na terenie gminy zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie wykazane przez respondentów zostały ujęte w poniższej tabeli.

Tabela 12. Instytucje, organizacje działające na terenie gminy, które zajmują się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie zdaniem respondentów

Instytucje, organizacje	L	%
Policja	35	83
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	37	88
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	3	7
Szkoła, pedagog	11	26
Ośrodek Zdrowia	14	33
Sąd	5	12
Punkt Informacyjno-Konsultacyjny	1	2
Psycholog	3	7
Terapeuta	2	5
Zespół Interdyscyplinarny	2	5

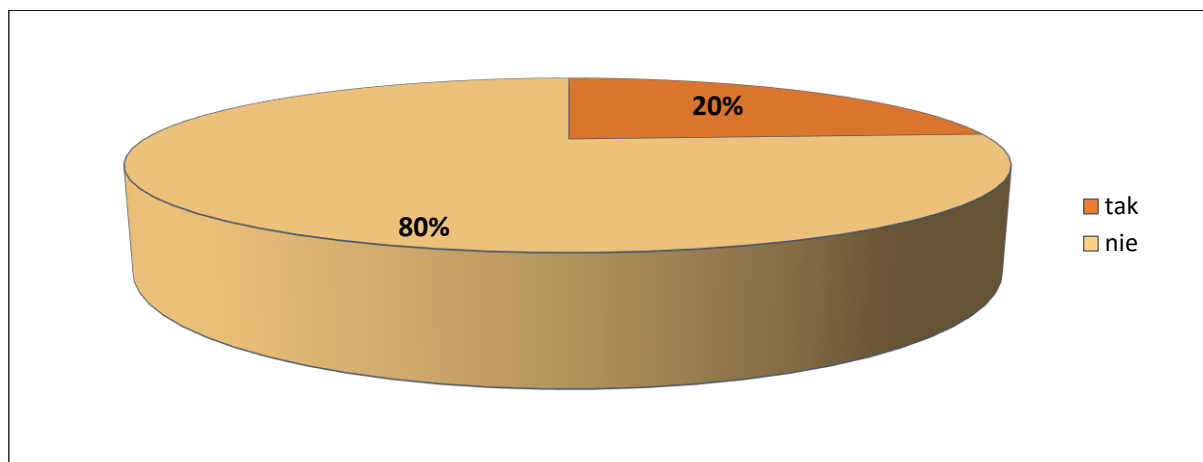
* Wyniki nie sumują się do 100, gdyż respondenci mogli wypisać więcej niż jedną odpowiedź

Źródło: badania własne

Jak wynika z powyższej tabeli wśród instytucji, organizacji działających na terenie gminy, które zajmują się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie respondenci najczęściej wykazywali Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (88%) i Policję (83%). W następnej kolejności znalazł się Ośrodek Zdrowia (33%), Szkoły (26%), Sąd (12%), Psycholog (7%), Terapeuta (5%), Zespół Interdyscyplinarny (5%). Jedna osoba (2%) wskazała Punkt Informacyjno-Konsultacyjny.

Badanych mieszkańców zapytano również czy oni sami lub ktoś z członków ich rodziny korzystał z pomocy instytucji, organizacji ze względu na wystąpienie przemocy w rodzinie. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 5. Odpowiedzi na pytanie „Czy korzystał/a Pan/i lub ktoś z członków Pana/i rodziny z pomocy instytucji, organizacji ze względu na wystąpienie przemocy w rodzinie?”



Źródło: badania własne

Zaprezentowane wyniki badań ukazują, że z pomocy instytucji, organizacji ze względu na wystąpienie przemocy w rodzinie korzystało 20% badanych, zdecydowana większość respondentów (80%) odpowiedziała, że zarówno oni jak i nikt z członków ich rodziny z takiej pomocy nie korzystał.

W badaniach podjęto próbę ustalenia czy zdaniem respondentów instytucje działające na rzecz rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie dobrze wypełniają swoją rolę. Odpowiedzi ilustruje poniższa tabela.

Tabela 13. Odpowiedzi badanych mieszkańców na pytanie: „Czy Pana/i zdaniem instytucje działające na rzecz rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie dobrze wypełniają swoją rolę?”

Odpowiedzi	L	%
TAK	19	38
wspierają, udzielają pomocy	7	37
pomagają rozwiązywać problemy	3	16
dobrze wypełniają swoją rolę	1	5
są profesjonalni i ogólnie dostępni	2	10
brak odpowiedzi	6	32

NIE	1	2
Sprawa nie została przeprowadzona zgodnie z moimi oczekiwaniami. Służby zareagowały powierzchownie	1	100
NIE WIEM	30	60

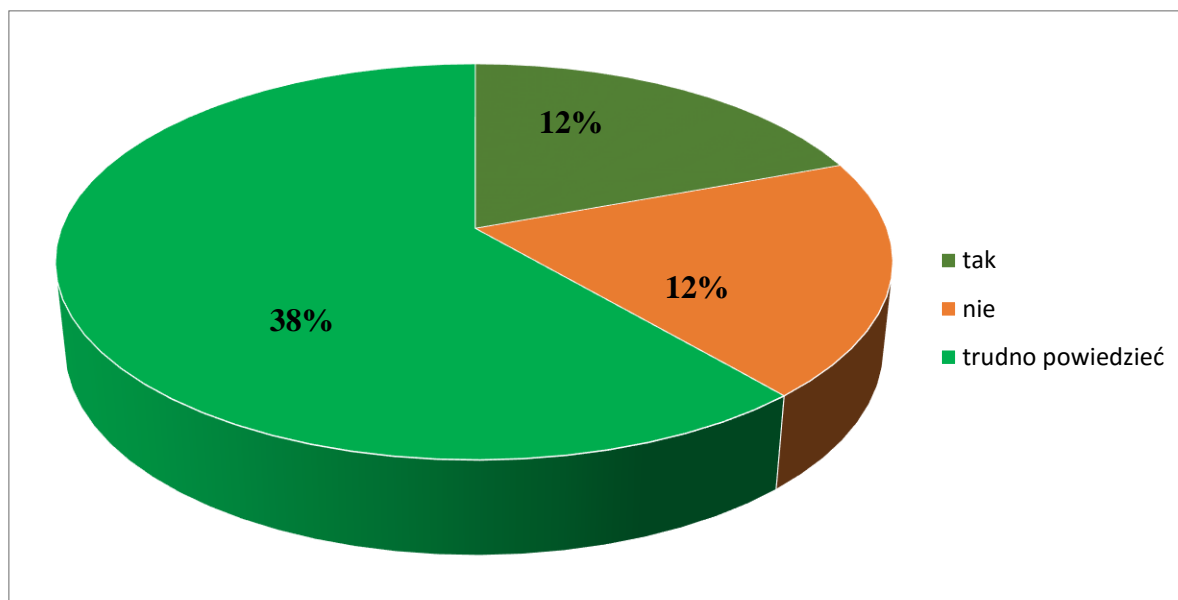
Źródło: badania własne

Z powyższych danych wynika, że 38% respondentów uważa, że instytucje działające na rzecz rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie dobrze wypełniają swoją rolę. Odpowiedź uzasadniali m.in. tym, że „wspierają, udzielają pomocy” (37%), „pomagają rozwiązywać problemy” (16%), „są profesjonalni i ogólnie dostępni” (10%), „dobrze wypełniają swoją rolę” (5%).

Jedna osoba uważa, że instytucje działające na rzecz rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie źle wypełniają swoją rolę ponieważ sprawa nie została przeprowadzona zgodnie z jej oczekiwaniami, służby zareagowały powierzchownie.

W badaniach zapytano respondentów, czy ich zdaniem istnieje potrzeba zwiększenia ilości godzin pracy specjalistów zajmujących się problemem przemocy w rodzinie.

Wykres 6. Potrzeba zwiększenia ilości godzin pracy specjalistów zajmujących się problemem przemocy w rodzinie



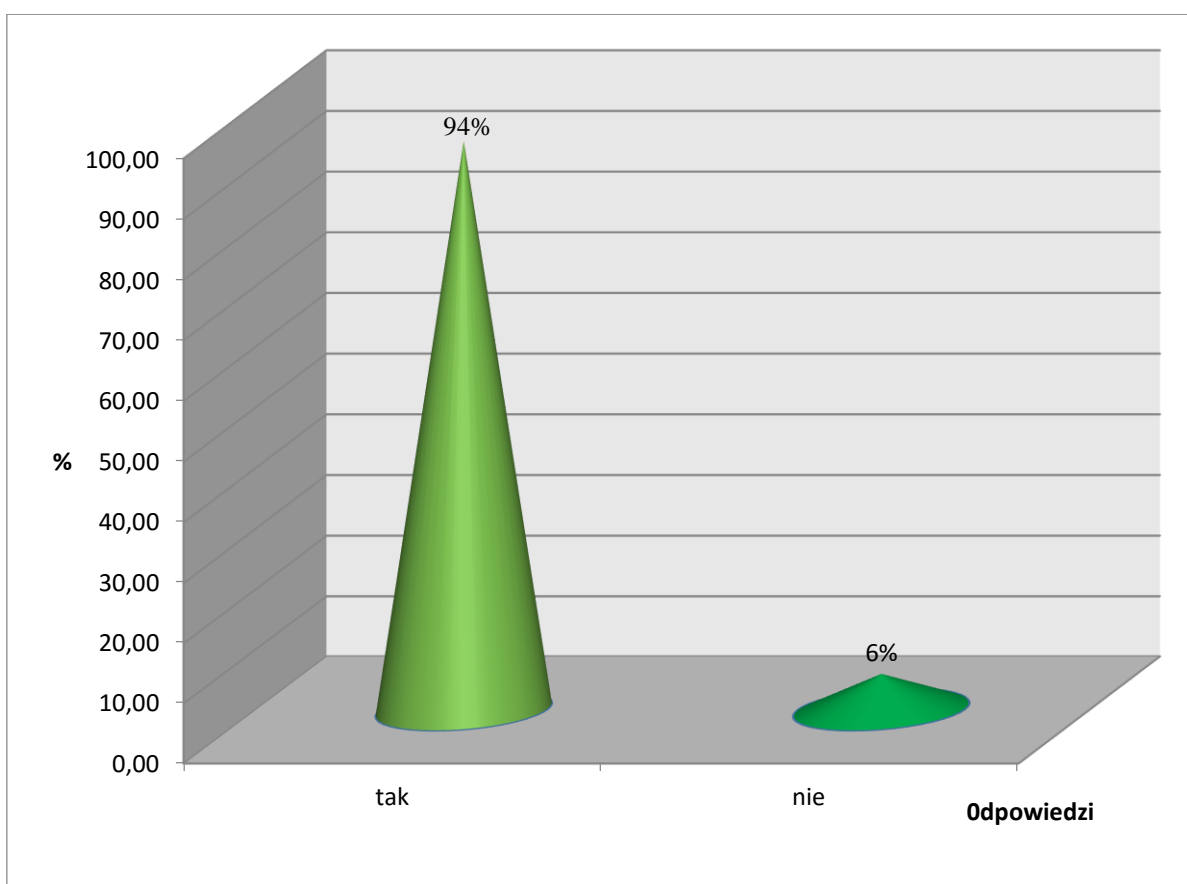
Źródło: badania własne

Powyższe dane ukazują, że 12% badanych mieszkańców widzi potrzebę zwiększenia ilości godzin pracy specjalistów zajmujących się problemem przemocy w rodzinie. Potrzeby

takiej nie zauważa również 12% respondentów. Natomiast 38% badanych wybrała odpowiedź „trudno powiedzieć”. Reasumując można stwierdzić, że mieszkańcy nie mają problemu z dostępem do specjalistów i w związku z tym nie widzą potrzeby zwiększenia ilości godzin ich pracy.

Następnie zapytano, czy respondenci widzą potrzebę organizowania dla dzieci i młodzieży spotkań profilaktyczno-edukacyjnych i zajęć socjoterapeutycznych w szkołach i świetlicach wiejskich. Odpowiedzi obrazuje poniższy wykres.

Wykres 7. Potrzeba organizowania dla dzieci i młodzieży spotkań profilaktyczno-edukacyjnych i zajęć socjoterapeutycznych w szkołach i świetlicach wiejskich.



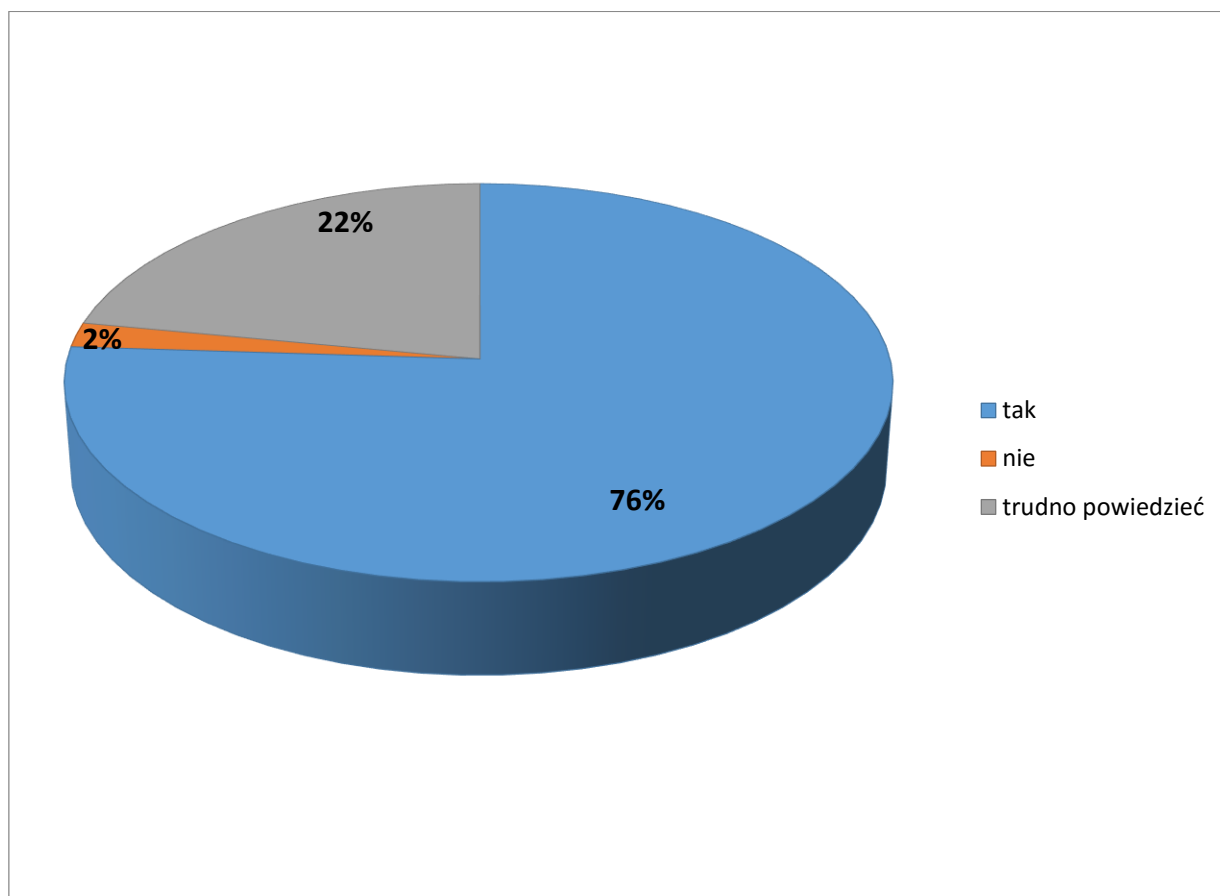
Źródło: badania własne

Z powyższego wykresu wynika, że zdecydowana większość badanych mieszkańców (94%), widzi potrzebę organizowania dla dzieci i młodzieży spotkań profilaktyczno-edukacyjnych i zajęć socjoterapeutycznych w szkołach i świetlicach wiejskich. Przeciwnego zdania jest 6% respondentów. Analiza wyników ujawnia, że bardzo ważne i przydatne

jest organizowanie spotkań i zajęć dla dzieci, młodzieży zarówno w szkołach jak i w świetlicach wiejskich.

W badaniach próbowano również ustalić, czy badani mieszkańcy będąc świadkiem przemocy wiedzieliby jak zareagować. Uzyskane wyniki zaprezentowano na wykresie.

Wykres 8. Odpowiedzi badanych mieszkańców na pytanie: „Czy będąc świadkiem przemocy wiedziałby/aby Pan/i jak zareagować?”



Źródło: badania własne

Powyższe dane obrazują, że 76% respondentów wiedziałaby jak zareagować gdyby byli świadkami przemocy. Przeciwnego zdania jest 2% badanych. Natomiast 22% wybrało odpowiedź „trudno powiedzieć”. Powyższe dane pozwalają stwierdzić, że większość badanych mieszkańców wie jak reagować, przeciwdziałać przemocy.

Kolejne pytanie skierowane w kwestionariuszu ankiety do respondentów brzmiało: „Dlaczego Pana/i zdaniem niektóre osoby w ogóle nie reagują na przypadki przemocy w rodzinie?”. Odpowiedzi obrazuje poniższa tabela.

Tabela 14. Odpowiedzi respondentów na pytanie: „Dlaczego Pana/i zdaniem niektóre osoby w ogóle nie reagują na przypadki przemocy w rodzinie?”

Odpowiedzi	L	%
obawiają się o swoje bezpieczeństwo	43	86
przemoc jest jedynie sprawą rodziny, której problem dotyczy	6	12
nie obchodzą ich sprawy innych osób	8	16
nie chcą sobie psuć dobrych stosunków sąsiedzkich	18	36
nie chcą tracić czasu na zeznania, chodzenie po Sądach	12	24
nie wiedzą co robić w takiej sytuacji	16	32
akceptują takie zachowanie	4	8
nie wierzą w skuteczność takiej interwencji	6	12
nie są pewni, czy problem jest poważny	9	18
Razem	50	*

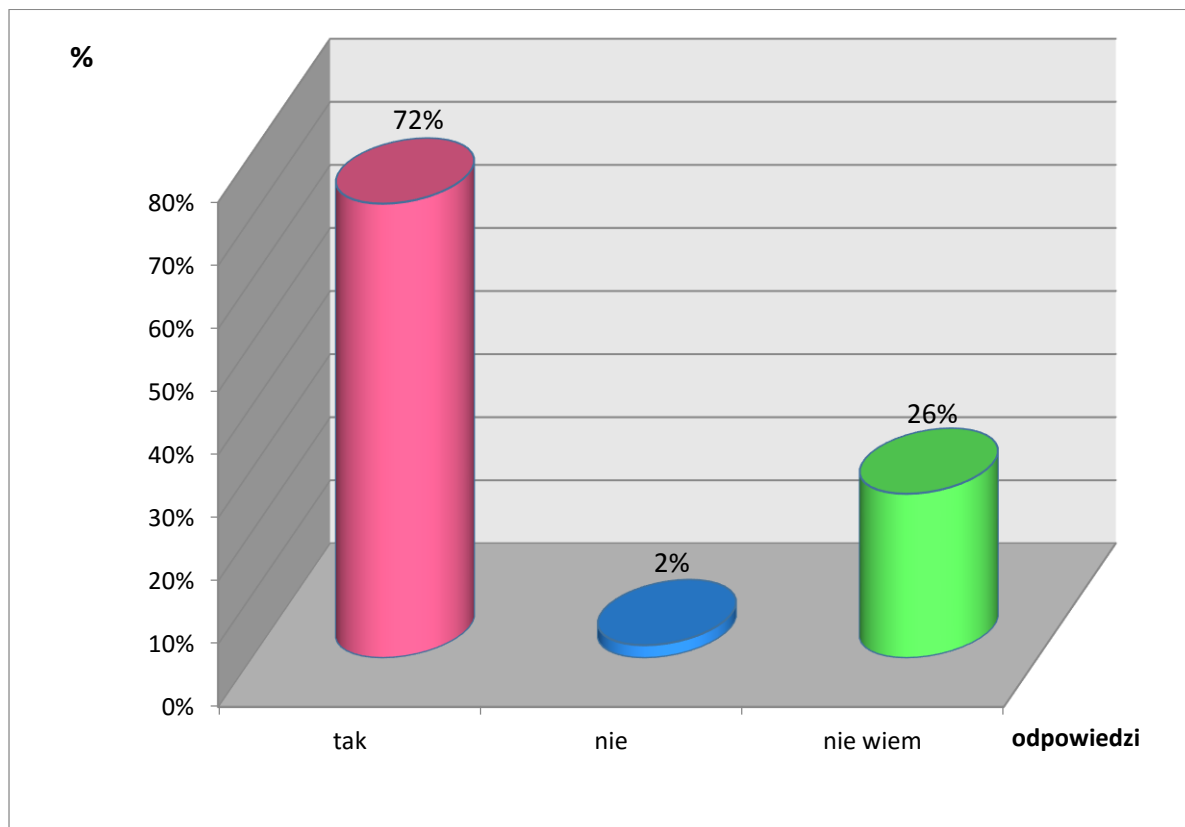
* Wyniki nie sumują się do 100, gdyż respondenci mogli wybrać więcej niż jedną odpowiedź

Źródło: badania własne

Przedstawione wyniki badań ukazują, że zdaniem respondentów najczęstszym powodem nie reagowania na przypadki przemocy w rodzinie jest obawa o własne bezpieczeństwo (86%). Na drugim miejscu znalazła się odpowiedź, że „nie chcą sobie psuć dobrych stosunków sąsiedzkich” (36%). Kolejno odpowiedzi ukształtowały się następująco: „nie wiedzą co robić w takiej sytuacji” (32%), „nie chcą tracić czasu na zeznania, chodzenie po Sądach” (24%), „nie są pewni, czy problem jest poważny” (18%), „nie obchodzą ich sprawy innych osób” (16%), „przemoc jest jedynie sprawą rodziny, której problem dotyczy” (12%), „nie wierzą w skuteczność takiej interwencji” (12%). Na ostatnim miejscu znalazła się odpowiedź „akceptują takie zachowanie” (4%).

W badaniach interesowano się również czy na terenie gminy respondentów działa Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Wyniki przedstawia poniższy wykres.

Wykres 9. Odpowiedzi respondentów na pytanie: „Czy na terenie Pana/i gminy funkcjonuje Zespół Interdyscyplinary do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie?”



Źródło: badania własne

Powyższe dane obrazują, że 72% badanych mieszkańców jest świadoma, że na terenie ich gminy funkcjonuje Zespół Interdyscyplinary do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Jedna osoba (2%) uważa, że w gminie Grunwald nie funkcjonuje taki Zespół, a 26% badanych nie wie. Analizując uzyskane wyniki można stwierdzić, że wskazane są dalsze działania polegające na upowszechnianiu informacji dotyczących funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego na terenie gminy Grunwald.

Celem niniejszych badań ankietowych była ocena efektywności Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Grunwald. Zdaniem znacznej części badanych mieszkańców na terenie Gminy Grunwald występuje problem przemocy w rodzinie. Zdecydowana większość badanych miała dostęp do materiałów informacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie i przydatność informacji w nich zawartych oceniają pozytywnie. Badani mieszkańcy znają instytucje, organizacje działające na terenie gminy zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Zdaniem

respondentów instytucje działające na rzecz rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie dobrze wypełniają swoją rolę. Większość badanych nie widzi potrzeby zwiększenia ilości godzin pracy specjalistów zajmujących się problemem przemocy w rodzinie. Zdecydowana większość dostrzega potrzebę organizowania dla dzieci i młodzieży spotkań profilaktyczno-edukacyjnych i zajęć socjoterapeutycznych w szkołach i świetlicach wiejskich. Znaczna część badanych zadeklarowała, że wiedziałaby jak zareagować będąc świadkiem przemocy. Głównymi przyczynami nie reagowania niektórych osób na przypadki przemocy w rodzinie jest: obawa o własne bezpieczeństwo, nie wiedzą co robić w takiej sytuacji, nie chcą sobie psuć dobrych stosunków sąsiedzkich, nie chcą tracić czasu na zeznania, chodzenie po Sądach, nie obchodzą ich sprawy innych osób. Większość ankietowanych ma świadomość, że na terenie gminy funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Uzyskane wyniki badań i ich interpretacja upoważniają do stwierdzenia, iż zadania w ramach Programu są realizowane. Wskazane są dalsze działania polegające na upowszechnianiu informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i organizowaniu spotkań, zajęć profilaktyczno-edukacyjnych, socjoterapeutycznych mających na celu zwiększenie poczucia świadomości, odpowiedzialności i uwrażliwienie mieszkańców gminy na problem przemocy w rodzinie i w środowisku lokalnym.

III. ZAKOŃCZENIE

Celem badań ankietowych oraz analizy dokumentów było dokonanie rocznej ewaluacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Grunwald na lata 2012-2016. W ramach Programu określono cele, które wyznaczały kierunek działań służb, instytucji, organizacji funkcjonujących na terenie gminy.

Pierwszym celem było: „określenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Grunwald”. Na przełomie października i listopada 2015r. przeprowadzone zostały badania ankietowe, które miały na celu określenie skali zjawiska przemocy. Zbadano również dokumenty jednostek, instytucji z terenu gminy zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Drugim założonym celem było: „podniesienie umiejętności i kompetencji własnych kadr z instytucji zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie na terenie Gminy Grunwald”. W 2015r. przedstawiciele różnych grup zawodowych podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w specjalizacjach, studiach, szkoleniach, konferencjach, programach w zakresie

przemocy w rodzinie. W czerwcu 2015r. zostało również zorganizowane wewnętrzne szkolenie na terenie gminy Grunwald dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

Trzecim celem było: „precyzyjne określenie zadań i wzmocnienie współpracy między instytucjami działającymi na rzecz przemocy domowej na terenie gminy Grunwald”. Instytucje poprzez udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych starają się precyzyjnie dzielić zakres zadań oraz wypracowywać procedury postępowania w zakresie zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w celu skutecznej i szybkiej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

Kolejnym celem była: „edukacja społeczeństwa lokalnego na temat zjawiska przemocy w rodzinie”. W 2015r. organizowane były m.in. zajęcia profilaktyczno-edukacyjne dla dzieci i młodzieży, zajęcia socjoterapeutyczne, konkurs plastyczny. Działania te przyczyniły się do zwiększenia poczucia świadomości, odpowiedzialności i uwrażliwienia społeczeństwa lokalnego na problem przemocy w rodzinie.

Ostatnim założonym celem w Programie było: „zwiększenie dostępności do specjalistycznego poradnictwa na terenie gminy oraz rozszerzenie jego form”. W 2012r. dokonano rozbudowy sieci poradnictwa specjalistycznego poprzez zatrudnienie specjalisty do pracy z rodziną w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Obecnie dyżury pełni dwóch specjalistów.

Na podstawie przeprowadzonych badań i analizy dokumentów można wnioskować, iż podjęte działania w 2015r. spowodowały osiągnięcie przewidywanych efektów Programu.

Gierzwald, dnia: 2016-04-29

Sporządził: Pracownik socjalny

Wioletta Sokół

Załączniki:

1. Kwestionariusz ankiety

Kwestionariusz ankiety do mieszkańców Gminy Grunwald

Instytucje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w związku z realizacją Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Grunwald prowadzą badania mające na celu ocenę efektywności powyższego Programu.

Badania są całkowicie anonimowe, a wyniki uzyskane tą drogą wykorzystane będą wyłącznie do ewaluacji działań realizowanych w ramach Programu.

W związku z powyższym prosimy o udzielenie szczerych i wyczerpujących odpowiedzi.

UWAGA! Odpowiedzi należy udzielić poprzez zakreślenie wybranej odpowiedzi lub wpisanie sugestii własnej w miejscach „wykropkowanych”.

1. Czy w Pana/i gminie występuje problem przemocy w rodzinie?
 - a) tak
 - b) nie
 - c) trudno powiedzieć

2. Czy miał/a Pan/i dostęp do materiałów informacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie (ulotki, plakaty)?
 - a) tak
Jeżeli „tak”, to jak Pan/i ocenia przydatność tych informacji?
.....
.....
.....
 - b) nie

3. Czy zna Pan/i instytucje, organizacje działające na terenie gminy, które zajmują się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie?
 - a) tak
Jeżeli „tak”, to jakie?
.....
.....
 - b) nie

4. Czy korzystał/a Pan/i lub ktoś z członków Pan/i rodziny z pomocy instytucji, organizacji ze względu na wystąpienie przemocy w rodzinie?
 - a) tak
 - b) nie

5. Czy Pana/i zdaniem instytucje działające na rzecz rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie dobrze wypełniają swoją rolę?
- a) tak
Jeżeli „tak”, to dlaczego?
 -
 -
 - b) nie
Jeżeli „nie”, to dlaczego?
 -
 -
 - c) nie wiem
6. Czy według Pana/i istnieje potrzeba zwiększenia ilości godzin pracy specjalistów zajmujących się problemem przemocy w rodzinie?
- a) tak
 - b) nie
 - c) trudno powiedzieć
7. Czy widzi Pan/i potrzebę organizowania dla dzieci i młodzieży spotkań profilaktyczno-edukacyjnych i zajęć socjoterapeutycznych w szkołach i świetlicach wiejskich?
- a) tak
 - b) nie
8. Czy będąc świadkiem przemocy wiedziałby/aby Pan/i jak zareagować?
- a) tak
 - b) nie
 - c) trudno powiedzieć
9. Dlaczego Pana/i zdaniem niektóre osoby w ogóle nie reagują na przypadki przemocy w rodzinie? **(proszę zaznaczyć maksymalnie trzy odpowiedzi)**
- a) obawiają się o swoje bezpieczeństwo
 - b) przemoc jest jedynie sprawą rodziny, której problem dotyczy
 - c) nie obchodzą ich sprawy innych osób
 - d) nie chcą sobie psuć dobrych stosunków sąsiedzkich
 - e) nie chcą tracić czasu na zeznania, chodzenie po Sądach
 - f) nie wiedzą co robić w takiej sytuacji
 - g) akceptują takie zachowanie
 - h) nie wierzą w skuteczność takiej interwencji
 - i) nie są pewni, czy problem jest poważny
10. Czy na terenie Pana/i gminy funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie?
- a) tak
 - b) nie
 - c) nie wiem

Metryczka:

1. Płeć:
 - a) Kobieta
 - b) Mężczyzna

2. Wiek:
 - a) poniżej 18 lat
 - b) 18-25 lat
 - c) 26-35 lat
 - d) 36-45 lat
 - e) 46-55 lat
 - f) 56-65 lat
 - g) powyżej 65 lat

3. Wykształcenie:
 - a) niepełne podstawowe
 - b) podstawowe
 - c) gimnazjalne
 - d) zawodowe
 - e) średnie
 - f) policealne
 - g) wyższe